

**МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ**

Кафедра рыторыкі і методыкі выкладання мовы і літаратуры

Волк Вікторыя Алегаўна

**Методыка вывучэння гукавога ладу
на ўроках беларускай мовы
ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі**

Дыпломная работа

Навуковы кіраўнік
кандыдат педагагічных навук,
дацэнт Мальцэвіч Т.В.

Дапушчана да абароны

«___» _____ 2018 г.

Заг. кафедры рыторыкі і методыкі
выкладання мовы і літаратуры І.В.Таяноўская

Мінск, 2018

РЭФЕРАТ

Волк Вікторыя Алегаўна

“Методыка вывучэння гукавога ладу на ўроках беларускай мовы ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі”

Дыпломная работа складаецца з уводзінаў, рэферата, 3-х раздзелаў, заключэння, спіса літаратуры (30 крыніц) і мае аб’ём 50 старонак.

Ключавыя словы: ФАНЕТЫКА, ПРЫНЦЫПЫ І МЕТАДЫ НАВУЧАННЯ, ФАНЕТЫЧНЫ СЛЫХ, ФАНЕТЫКА-АКЦЭНТАЛАГІЧНЫЯ ПРАКТЫКАВАННІ.

Дыпломная работа прысвечана распрацоўцы фанетыка-акцэнталагічных заданняў і практыкаванняў. Ад якасці засваення вучнямі фанетычных паняццяў залежыць узровень і якасць авалодання мовай і маўленнем. Авалоданне вымаўленчымі ўменнямі надзвычай важна для фарміравання навыку чытання; веды па раздзеле “Фанетыка” дапамагаюць паспяхова засвоіць арфаэпічныя і арфаграфічныя нормы, марфеміку і словаўтварэнне.

Аб’ектам даследавання з’яўляецца працэс вывучэння фанетыкі і арфаэпіі на уроках беларускай мовы ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі з рускай мовай навучання.

Прадмет даследавання – метады і прыёмы вывучэння фанетыкі і арфаэпіі, ВМК па беларускай мове для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі з рускай мовай навучання.

Мэта даследавання – распрацаваць заданні і практыкаванні, скіраваныя на развіццё фанетычнага слыху школьнікаў на уроках беларускай мовы ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі.

Вынікі даследавання: прааналізаваны ВМК па беларускай мове для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі з рускай мовай навучання; разгледжаны асаблівасці вывучэння фанетыкі беларускай мовы ва ўстановах з рускай мовай навучання; апісаны прынцыпы, метады і прыёмы выкладання фанетыкі, а таксама этапы фарміравання фанетычнага слыху; распрацаваны заданні і практыкаванні па развіцці фанетычнага слыху.

Галіной магчымага **практычнага выкарыстання** вынікаў даследавання з’яўляецца педагагічная дзейнасць настаўнікаў, навучальная дзейнасць школьнікаў.

РЕФЕРАТ

Волк Виктория Олеговна

«Методика изучения звукового строя на уроках белорусского языка в учреждениях общего среднего образования»

Дипломная работа состоит из введения, реферата, 3-х глав, заключения, списка литературы (30 источников) и имеет объём 50 страниц.

Ключевые слова: ФОНЕТИКА, ПРИНЦИПЫ И МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ, ФОНЕТИЧЕСКИЙ СЛУХ, ФОНЕТИКО-АКЦЕНТОЛОГИЧЕСКИЕ УПРАЖНЕНИЯ.

В дипломной работе были разработаны фонетико-акцентологические задания и упражнения. От степени овладения учащимися фонетическими понятиями зависит уровень и качество овладения языком и речью. Овладение речевыми умениями чрезвычайно важно для формирования навыка чтения; знания по разделе «Фонетика» помогают успешно усвоить орфоэпические и орфографические нормы, морфемику и словообразование.

Объектом исследования является процесс изучения фонетики и орфоэпии на уроках белорусского языка в учреждениях общего среднего образования с русским языком обучения.

Предмет исследования – методы и приёмы обучения фонетике и орфоэпии, УМК по белорусскому языку для учреждений общего среднего образования с русским языком обучения.

Цель исследования – разработка заданий и упражнений, ориентированных на развитие фонематического слуха школьников на уроках белорусского языка в учреждениях общего среднего образования.

Результаты исследования: проанализирован УМК по белорусскому языку для учреждений общего среднего образования с русским языком обучения; рассмотрены особенности изучения фонетики на уроках белорусского языка в учреждениях с русским языком обучения; описаны принципы, методы и приёмы обучения фонетике, а также этапы формирования фонетического слуха; разработаны задания и упражнения по развитию фонетического слуха.

Областью возможного **практического применения** результатов исследования является педагогическая деятельность учителей, учебная деятельность школьников.

ABSTRACT

Volk Victoria Olegovna

“Methods of studying sound system at the lessons of the Belarusian language in the institutions of secondary education”

The research work consists of introduction, 3 chapters, conclusion and a list of literature (30 sources). It includes 50 pages.

Keywords: PHONETICS, ITS PRINCIPLES AND TEACHING METHODS, PHONETIC HEARING, PHONETIC EXERCISES.

In the research work phonetic exercises and tasks have been worked out. The knowledge level of the language and speech depends on pupils' mastering of phonetic concept. The mastering of speech skills is extremely important for reading skills formation and phonetic knowledge helps to assimilate successfully orthoepic and spelling norms, morphemic and word formation.

The research **object** is phonetic studying and orthoepic at the lessons of the Belarusian language in the institutions of secondary education where teaching process is in the Russian language.

The research **subject** is the training methods and ways of phonetics and orthoepic Belarusian training and methodology complex for institutions of secondary education where teaching process is in the Russian language.

The research **purpose** is to work out tasks and exercises focused on the development of pupils' phonetic hearing at the lessons of the Belarusian language in the institutions of secondary education.

The research **results:** the Belarusian language training and methodology complex for institutions of secondary education where teaching process is in the Russian language has been analyzed; the features of studying Belarusian phonetics in such institutions have been considered; the principles, methods, and ways of studying phonetics and formation stages of phonetic hearing have been described; the tasks and exercises for the development of phonetic hearing have been worked out.

The possibility of **practical application** of the research results is pedagogical activity of teachers, educational activity of schoolchildren.